

B. De Amsterdamse werkgroep.

Bijeenkomsten.

We bielden ondertussen in de welwillend ter beschikking gestelde mikrotroomzaal van de Hortus Botanicus een drietal bijeenkomsten. Uit allerlei streken van het land werd materiaal bekeken. Noemen we slechts het voornaamste: Amsterdam (opgespoten terrein bij het Stadion) *Didymodon tophaceus*, -*luridus*, *Campylium polygamum*, *Drepanocladus aduncus*, *Bryum pendulum* en -*inclinatum* en *Riccardia pinguis*, hieronder verschillende soorten die alleen uit de vorige eeuw van Amsterdam bekend waren!

Van buiten Amsterdam o.a. een typische vorm met sterk omgebogen gladronde stengeltjes van *Calliergonella cuspidata*: "var." *pungens* Schp. (Natuurmonumentje bij Loosdrecht), *Cephalozia* (*Cladopodiella*) *Francisci*, (*Rhynchospora* veg. Voltherbroek bij Denekamp), *Drepanocladus revolvens* (hellingveentjes bij de Brunsummerheide), *Drèp. Sendneri* (Bunde), *Ditrichum flexicaule* (*Mesobrometum* Gerendal), *Campylium stellatum* var. *protensum* fo. *calcareum* Moenkem.c.spor. (Riesenberg, Zd-Limb.), *Cratoneurom filicinum* (spoelbalken haven van Leerdam) en een aantal interessante Belgische vondsten van Guus Roskam en Rita Jonker. Na de geslaagde excursie naar Crailo werd n vooral *Barnula cylindrica*, *Campylopus* en *Moerckia* onder handen genomen.

De Heer Landwehr demonstreerde een aantal lichtdrukken van mossenafbeeldingen, waarvan de leden t.z.t. (à 15 ct.p.st.) duplicaten kunnen ontvangen.

Excursie naar de zandgraverij bij Crailo 19.4.47.

De verhalen over de floristische rijkdommen van de moerasjes en het Carbidterrein in een voormalige zandafgraving langs de spoorlijn tussen Bussum en Hilversum bij Crailo, brachten ons er toe, gedachtig aan de woorden van Beyerinck "alles is overal, alleen het milieu selecteert", met de Amsterdamse bryologen een excursie naar deze terreintjes te organiseren. Op een half uurtje sporens vanaf Amsterdam hebben wij op die enkele Zaterdagmiddag van de 19e April j.l. aardig wat vondsten gedaan.

De excursie begon tussen het voetbalveld en de spoorlijn ten Zuiden van het waterleidingsterrein. Op dit ruderaal **zandterrein** werden een aantal tamelijk algemene soorten gevonden, o.a. *Rhacomitrium canescens*, *Brachythecium albicans*, *Aulacomnium androgynum*, (gewoon op de grond) mooi met rode antheridiënbekers; *Polytrichum piliferum*, *Bryum caespiticium*, met oranje antheridiën, *Dicranum undulatum* en Zwart Engelenhaar (*Cephaloziella*). Van hier ging het langs een afgebrand venig terrein met verkoolde *Sphagnum*-resten en zwartgeblakerde Grijze Wilgen en Berkenboompjes. *Marchantia* was hier natuurlijk present. Het niet afgebrande gedeelte bleek groeiplaats te zijn van uitgestrekte Veenmos-Haarmoskussens met het gebruikelijke soorten sortiment van *Sphagnum palustre*, - *fimbriatum*, - *squarrosum*, en - *subsecundum*, *Aulacomnium palustre*, *Pohlia nutans*, *Cephalozia bicuspidata* en *Calypogeia Trichomanis*.

Na deze inleiding begon de eigenlijke excursie op het kalkterrein. Al spoedig zaten we met zijn allen tegen één van de kalkheuveltjes te graaien in de glibberige kleiachtig aandoende kalksubstantie bezet door veel *Anisothecium rubrum*, diverse *Barbula* soorten o.a.

3. unguiculata, - *fallax* en - *cylindrica*, *Riccardia pinguis*, *Pellia Fabbronia* met z'n typische vertakking en hier en daar met rijpe sporogonen. Er begon al iemand iets van *Moerckia* te fluisteren toen hij met z'n loupe tussen de z.g. *Pellia* een glimp van perianthen met gewimperd in *volucrum* meende op te vangen. 't Was echter te mooi om waar te zijn, zodat er verder niet over gerept werd. Thuis onderzochten een aantal mensen hun materiaal eens nauwkeuriger op evt. *Moerckia* en toen bleek hij er inderdaad tussen te zitten en wel de soort met thalli van ca. 20 cellagen bij z'n middennerf en gekrulde thallusrand: *M. Flotowiana*, de derde vondst van dit levermos in ons land!! (*Vlieland* en *Terschelling* zijn de beide anderen). Absoluut kalkmijndend kunnen wij deze *Moerckia* hier echter niet noemen. Karl Müller beweert dat hij dat is.

Het tussen de kalkruggen gelegen *veldland* was ook vol met kalk gestrooid. Het leverde nog een aantal vondsten op o.a. *Didymodon rubellus*, - *tophaceus*, de mooi rode *Bryum pallens*, nog wat *Barbula's* overwegend *B. convoluta* en - *ubiquisten* als *Funaria hygrometrica*, *Marchantia* en *Bryum argenteum*, die zich blijkbaar op dergelijk basisch terrein ook best thuis voelen.

De bodemstructuur en de mosflora had hier meer het karakter van sterk kalkhoudende klei dan van echte kalkbodem. *Brachythecium glareosum* var. *sericeum* *Wranst* hier ook wel een *interessante* vondst zou zijn.

Nadat wij in de nabijgelgen ijsbaan *Littorella* bekeken hadden, werd naar aanleiding van een vondst van *Fossombronia* met violette rhizoiden (waarschijnlijk *F. Dumortiera*), het zandig venig wallekje dat het kalkterrein met het meer Zuidelijk gelegen veentje verbindt, grondig onder handen genomen, letterlijk afgegraasd.

Rijkelijk kapselende *Campylopus pyriformis*, mooie *Blasia pusilla*, *Webers annotina*, *Haplozia crenulata* en *Scapania irrigua* waren hier de leukste vondsten.

Tenslotte werd laatst genoemd vóór 't zwembad gelegen veenterreintje nog bezocht. Het bleek een rijke groeiplaats te zijn van *Campylopus flexuosus*. Met dit alles waren onze verwachtingen niet teleurgesteld.

W. MEIJER

Lijst van de gevonden soorten.

M U S C I. *Anisoth. rubr.*; *Aul. andr.*; *Aul. pal.*; *Barb. convoluta*; - *fallax*, - *unguiculata* en - *cylindrica*; *Brachyth. alb.*; - *rutab.* en - *salebrosum*. *Bryum argent.*, - *caesp.*, - *inclinatum* (det. Groenhuysen), - *pallens*. *Calliðgonella cusp.*, *Campylopus flexuosus*, - *fragilis* en - *pyriformis*. *Catharinaea und.*, *Ceratodon purp.*, *Climacium dendr.*, *Dicranum scop.*, - *und.*, *Dicranoweisia cirrata*, *Didymodon rubellus*, - *tophaceus*, *Drep. aduncus*, - *fluitans*, *Eurhychium prael.*, *Fun. hydr.*, *Hypnum cupr.*, *Leptod. rip. var. longifolium*, *Mnium hornum*, *Pohlia annotina*, - *cruda*, - *nutans*, *Pleuroz. Schreb.*, *Polytrichum com.*, - *form.*, - *pil.*, *Pseudoscleropodium pur.*, *Rhacomitr. can.*, *Rhyndlosteg. megapolitanum*, *Rhytidiad. squar.*, *Sphagnum subsecundum* var. *auriculatum*, - *fimbriatum*, - *palustre*, - *squarrosum*.

H E P A T I C A E. *Blasia pusilla*, *Calypogeia Trich.*, *Cephalozia bisp. cusp.*, *Cephalozia* div. nog ongedet. vormen. *Fossombronia* cf. *Dumortiera* (violette rhizoiden), *Lophocolea* het., *Moerckia Flotowiana*, *Haplozia (Nardia) crenulata*, *Pellia Fabbr.*, *Riccardia pinguis* en *Scapania irrigua*.